

Sygn. akt II KK 78/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)
SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)
SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **R. H.**

skazanego z art. 283 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 30 marca 2015 r.,

kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 25 listopada 2014 r.

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w P. oskarżył R. H. o to,

że:

- I. w dniu 28 czerwca 2014 r. przy sklepie nocnym przy ulicy M. w N. poprzez pchnięcie za szyję A. W. na ścianę sklepu doprowadził A. W. i W. G. do stanu bezbronności, a następnie ukradł im dwa piwa Perła,

gdzie łączna suma strat wyniosła 5,20 zł. na szkodę w/w, przy czym czyn ten stanowił przypadek mniejszej wagi tj. czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k.;

- II. w dniu 24 czerwca 2014 r. w N. dokonał od A. W. i W. G. zaboru w celu przywłaszczenia reklamówki z zawartością dwóch piw Perła, dwóch piw Lech, jednego piwa Perła Miodowa oraz jednej butelki wódki Żubrówka Biała, a następnie bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranych rzeczy użył przemocy w postaci kopnięcia w korpus A. W. i uderzenia w twarz W. G., gdzie łączna suma strat wyniosła 43,80 zł. na szkodę w/w, przy czym czyn ten stanowił przypadek mniejszej wagi tj. czyn z art. 281 k.k. w zw. z art. 283 k.k.

W akcie oskarżenia prokurator sformułował też – w trybie art. 335 § 1 k.p.k. – wniosek, w którym domagał się wydania wobec oskarżonego wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenia oskarżonemu, uzgodnionej z nim kary, to jest za czyn pierwszy oraz czyn drugi po 8 miesięcy pozbawienia wolności, kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na okres próby lat 4 oraz orzeczenia na podstawie art. 33 § 2 k.k. grzywny w wysokości 200 stawek o wartości 15 zł. każda stawka, dozoru kuratora, kosztów i opłat sądowych.

Sąd Rejonowy w P. uwzględnił wniosek prokuratora i wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r., sygn. akt ... 644/14, wydanym na posiedzeniu w trybie art. 343 k.p.k., uznał R. H. za winnego obu zarzucanych mu czynów i wymierzył mu za nie kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności. Rozstrzygnięciem zawartym w pkt II wyroku te orzeczone kary połączył, wymierzając karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten nie był przez strony zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 3 grudnia 2014 r.

Prokurator Generalny zaskarżył ten wyrok kasacją na korzyść skazanego w której zarzucił temu orzeczeniu:

- rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na uwzględnieniu zawartego w akcie oskarżenia wadliwego wniosku prokuratora i wymierzenie oskarżonemu R. H. uzgodnionych z nim jednostkowych kar

pozbawienia wolności oraz kary łącznej pozbawienia wolności, skutkujące rażąco naruszeniem przepisu prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. poprzez orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze przekraczającym sumę podlegających łączeniu kar jednostkowych orzeczonych za poszczególne przestępstwa i wniósł o uchylenie wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja – o ile zarzuca rażąco obrazę wskazanych w zarzucie przepisów prawa procesowego i materialnego - jest zasadna w stopniu oczywistym, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zasadność podniesionego w kasacji zarzutu jest bowiem oczywista.

Nie ulega wszak wątpliwości, iż orzekając na podstawie art. 343 k.p.k. w przedmiocie złożonego przez prokuratora przewidzianego w art. 335 k.p.k. wniosku, sąd powinien – stosownie do treści *a contrario* § 7 tegoż przepisu art. 343 k.p.k. – dokonać oceny poprawności tego wniosku. Tą jego kontrolę sąd ma obowiązek przeprowadzić zarówno w aspekcie formalnym (sprawdzając zgodność treści wniosku z przepisami obowiązującego prawa materialnego i procesowego), jak i w aspekcie merytorycznym (badając zasadniczą kwestię słuszności zarzutu co do sprawstwa przedmiotowego czynu przez tą konkretną osobę). Dostrzeżenie zaś – w toku tej kontroli - formalnego (i możliwego do usunięcia) błędu wniosku obliguje sąd do zainicjowania jego „poprawienia” poprzez wezwanie prokuratora do zmodyfikowania wniosku w tym zakresie i uzyskania na to zgody oskarżonego. Natomiast w przypadku bezskuteczności takich działań i gdy sąd uzna – z różnych powodów - brak w ogóle podstaw do uwzględnienia złożonego w tym trybie wniosku prokuratora powinien wówczas skierować sprawę na rozprawę w celu rozpoznania jej na zasadach ogólnych (art. 343 § 7 k.p.k.).

Taki zakres wymaganej kontroli złożonego przez prokuratora w oparciu o przepis art. 335 § 1 k.p.k. wniosku o skazanie oskarżonego bez rozprawy konsekwentnie określał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 4 sierpnia 2011 r., IV KK 119/11, Lex nr 1044021; 25 września 2012 r., IV KK 163/12, Lex nr 1226727; 20 lutego 2013 r., V KK 434/12, Lex nr

1289074; 1 sierpnia 2013 r., II KK 780/13, Lex nr 1353961; 16 lipca 2013 r., III KK 202/13, Lex nr 1335580).

Sąd Rejonowy w P. nie sprostął jednak tym powinnościom.

Uwzględniając wniosek prokuratora z art. 335 § 1 k.p.k. nie dokonał należycie wymaganej jego kontroli i skazał R. H. za zarzucane mu czyny – zgodnie z treścią tego wniosku - na dwie kary po osiem miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze roku i sześciu miesięcy. Uczynił tak pomimo, że wymiar zaproponowanej w tym wniosku kary łącznej rażąco naruszał przepis art. 86 § 1 k.k., gdyż przekraczał sumę kar jednostkowych podlegających łączeniu.

W tej sytuacji oczywiste jest rażące naruszenie przez Sąd Rejonowy w P. zarówno prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., jak też – będące następstwem tego uchybienia – równie rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k.

Wpływ tych uchybień na treść zaskarżonego wyroku jest istotny. W ich następstwie wymierzono bowiem wobec skazanego karę łączną w wymiarze – w zaistniałym układzie procesowym – z mocy prawa niedopuszczalnym.

W tym stanie rzeczy uwzględnienie kasacji okazało się zasadne i to w stopniu oczywistym.

Trafny jest również zawarty w kasacji wniosek o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wprawdzie stwierdzone uchybienia dotyczą tylko orzeczenia o karze łącznej, niemniej jednak za uchyleniem w całości tegoż orzeczenia przemawia zarówno konsensualny tryb procedowania w sprawie, jak też i to, że wspomnianą wadliwością był dotknięty wniosek prokuratora już na etapie postępowania przygotowawczego.

Zauważyć też należy, iż stwierdzenie powyższych zaszłości nie wyklucza możliwości ponownego zakończenia sprawy w trybie konsensualnym. Będzie to jednak możliwe tylko po stosownych modyfikacjach wniosku przez prokuratora oraz wyrażeniu na tą zmianę zgody przez oskarżonego. Sąd Rejonowy będzie miał przy tym na względzie wyniki z kierunku rozpoznanej kasacji zakaz *reformationis in peius* (art. 443 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

Z tych to względów orzeczono jak wyżej.